

Børne Blad

WALDKA

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 34.

20de august 1893.

19de aarg.

Prestebornene og slotsfrokkenen.

Børneblad

udkommer hver sondag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forhånd. I pakker til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende rebaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Prestebørnene og slotsfrøkenen.

(Med billede.)

Efter Ottolie Wildermuth.

1. Det gamle slot.

 Marie og Robert var prestebørn i Skotland, et fljsnt land med høje fjelde, dybe sjøer og gamle slotte. Prestegaarden og kirken laa alene oppe paa en høide, medens landsbyen og skolestuen laa en halv times vei deraf, og dette ikke saa korte veistykke maatte børnene hver morgen hele sommeren igjennem gaa alene; men de smaa gik gjerne den vatre tur henad den grønne eng forbi den skummende lille hæt, ved hvis bred der voksende blaa forglemmigeier.

Om vinteren gik ikke børnene paa skolen i landsbyen; de løste da med sin far, og om eftermiddagen kom skoleslæren op for at give dem undervisning i skrivning og regning; men de glædede sig altid, naar vaaren atter kom, og de igjen hver dag kunde gaa paa skolen i landsbyen sammen med de andre børn.

Paa veien til skolen kom de lige forbi slotsporten, en høi, myrk gitterport af jern; bag den storte en bred vej mellem høie trær op til slottet. Dette var en staselig bygning med alle slags spidse og runde taarne og udbygninger og med forunderlige dyrehoveder, drager og delfiner langs tagrenderne. Slottet var omgivet af en park med grønne græsbakker, og det var børnenes største glæde, naar de kunde faa sie paa et par af de raae dyr, som var i parken.

Slottet tilhørte en fornem herre ved navn lord Castlemore, der de sidste otte aar havde opholdt sig i Italien; han var reist til dette sydens land med sin syge kone og en lidt pige, som var den eneste af hans seks børn, som var ilive. Paa slottet boede ingen uden et par gamle tjenere. „Det er rigtig skade“, sagde Marie, „at det skal staa saa tomt! Hvor morsomt det vilde være at faa komme derind! Tænk blot at kunne sidde med min dukke og mit strikketøi oppe ved et af de høie huebinduer.“

„Og jeg skulle have saadan lyst til at springe omkring i parken sammen med raa-dyrene“, sagde Robert.

„Hvis vi boede der, vilde vi heller ikke have saa lang vei til skolen.“

„Ja, du snakker!“ sagde Robert. „Tror du, at vi vilde gaa paa skolen, hvis vi boede paa slottet?“

„Kan ikke fornemme børn behøver at lære noget?“ svarede Marie. „Men tænk, om ikke mama var med, og vi skulle være alene paa det store slot!“

„Mama og papa maatte naturligvis ogsaa bo der!“ „Men da vilde ikke papa være prest“, mente Marie, „prester bor ikke paa slotte, og folk vilde da være reddet for at komme op til ham.“

Enden paa samtaLEN blev, at børnene tilslut fandt, at de havde det bedst, naar de fremdeles kunde være prestebørn, og at de havde det langt hyggeligere paa sin venlige prestegaard med den lille blomsterhave, end om de skulle bo paa det høie, stolte slot. Og lykkelige derover trippede de glade videre paa sin vei til skolen.

En vaarmorgen, da de atter kom forbi slotsporten, fandt de til sin forbauselse denne staende aaben. De kunde ingen raadyr se, men derimod en hel del folk; tjenere med sjølsnorer paa klæderne løb frem og tilbage.

„Hvad skal dette betyde?“ spurgte Robert en af de gamle tjenere, som han kendte lidt.

„Lorden er kommen hjem og skal nu bo her“, svarede denne.

„Men den lille pige da?“ spurgte Marie deltagende — moderen havde nemlig fortalt hende om den lille pige og den syge lady, som var død i Italien. — „Er hun ogsaa død?“

„Nei“, sagde en af de andre tjenere, „hun er ilive, skulde jeg tro, frisk som en fugl og en smuk frøken, men ikke lidet stolt!“

Dette var en stor nyhed for børnene, og de havde vanskelig for at fåa ro paa sig, før de var hjemme og kunde fortælle, at lorden var kommen tilbage og havde med sig en lidens pige, som var sund og stjørn, men såa stolt, såa stolt.

2. Frøken Hélène.

Da de næste gang paa veien til skolen kom forbi slotsporten, var der meget at se. Porten stod aaben, og de blev staaende besejdet og titte ind. Da kom en pige ridende paa en fort hest; hun var ikke meget ældre end Marie, men slankere og større. Hun såa stor ud i forhold til sin alder, især paa grund af den lange, røde ridekjole, som hun var iført. Paa hovedet havde hun en lidens fort sløjelshat med hvide vajende fjær i og med et langt slør. I haanden havde hun en lidens ridepiss med gyldent haandtag. Børnene blev staaende og forbausede betrægtende hende med aaben mund. De havde visstnok hørt tale om, at damer kunde ride, men en såa ung pige. — Og såa fine klæder, hun havde paa!“

Medens de stod og stirrede, gjorde den unge frøken en bevægelse med ridepissen, som skulle betyde, at de fremmede børn skulle se til at komme bort. Men idetsamme faldt ridepissen fra hende.

„Tag den op til mig!“ sagde hun i en befalende tone. Robert var ikke vant til at lade sig befale og tillod sig at bemerke: „Man figer også: vær saa snil at gjøre det!“

I næste øjeblik kom en rideknægt ridende

efter frøkenen; han sprang hurtig af hesten, puffede gutten til side, greb pisten og rakte den til frøkenen, som derpaa med en fornem, stolt mine red videre.

Dennegang havde børnene meget at fortælle sin mor, da de kom hjem, om hvor prægtigt det var paa slottet, og om den unge frøken, som kunde ride paa en ordentlig hest, hvor smuk hun var, og hvor fint hun var klædt, men også hvor stolt hun var. „Men jeg lod hende fåa høre sandheden“, sagde Robert med selvpræelse, „hun beder mig vist ikke engang til at tage op ridepisten for sig.“

Moderen rykkede paa hovedet. „Det er lidet at rose sig af at have været uhøflig“, sagde hun. „Det var ikke trækkeltigt af frøkenen, at hun ikke bad dig paa en venligere maade, men det bedrørver mig, at du ikke visste dig mere høflig og velopdragen.“

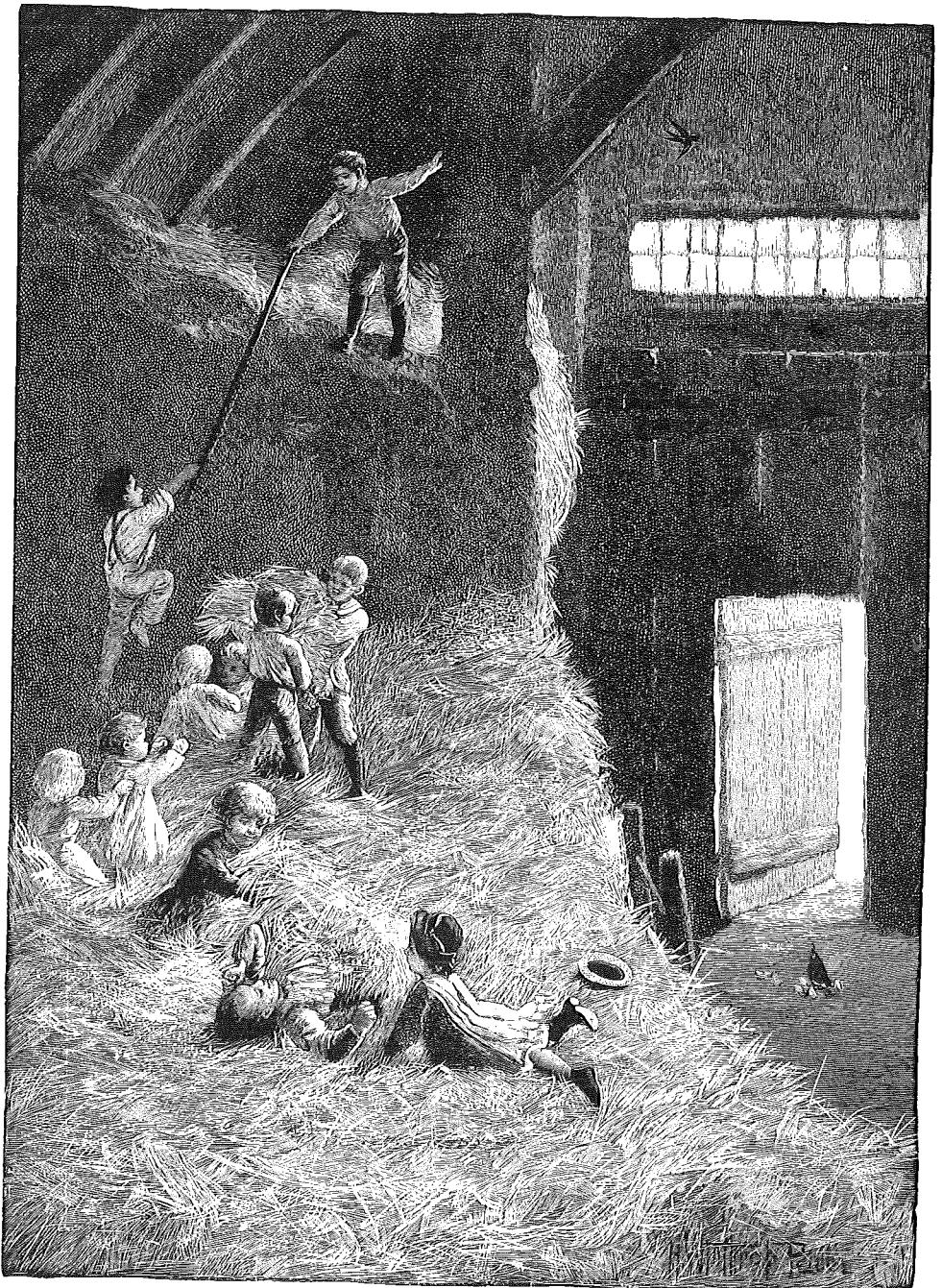
„Da vilde hun kun være blevet endnu mere kjæphøjt og stolt“, mente den trodsige Robert.

3. Indbydelsen.

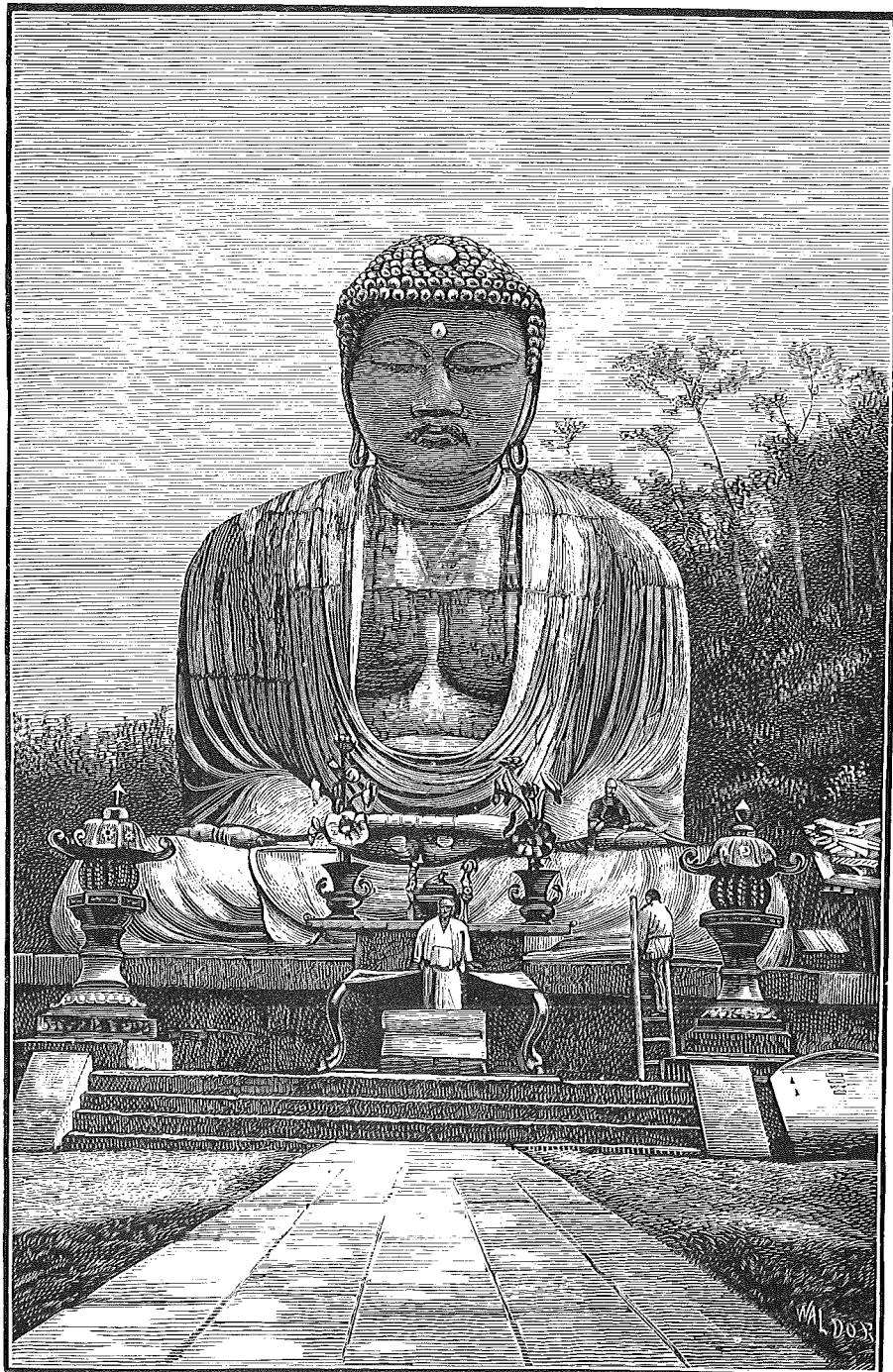
En par uger var forløbne, og børnene var blevne vante til at se slotsporten aaben og folk, vogne, heste og hunde passere ud og ind; der var hver dag noget nyt at se.

Den stolteste lille slotsfrøken havde de også set flere gange. Når hun varude af hørebiddie, pleiede Robert gjerne at komme med nogle spottende bemærkninger om hende; men det var alligevel ikke frit for, at hun i høieste grad optog hans tanke. Engang var hun aleneude og hjørte i en lidens vogn med russiske heste; et par gange havde hun været ridende, og engang sad hun i vognen ved siden af sin far. Den gamle lord var en valker, staselig herre. Robert tog ørbødig hatten for ham, og lorden hilste venlig og høflig igjen. Ogsaa frøkenen gjorde denne gang en bevægelse med hovedet; hendes far havde formodentlig befælet hende det.

En dag da børnene kom hjem, mødte de lorden, som kom ud fra prestegaarden. Ta-

I Høladeu.

Fra Japan.

deren fulgte ham ud foran døren. Børnene blev meget nysgjerrige. „Mama, hvad var det, han vilde?“ spurte Marie.

„Han vilde besøge papa, og saa bad han, at jeg vilde komme op paa slottet imorgen.“

„Det er ikke sandt?“ udbrød Marie forundret.

„Jeg vil ikke gaa“, sagde Robert bestemt.

„Lorden sagde“, fortalte moderen, „at hans datter var saa alene, og at han gjerne vilde, at hun skulle komme sammen med andre børn.“

„Det bryder jeg intet virkelig ikke om“, sagde Robert, „den stolste ting vil jeg højest intet have med at bestille.“

„O, mama, jeg kan ikke“, sagde Marie, „alle børn, ogsaa de nede i landsbyen figer, at hun er saa stolt. Hun er ogsaa ældre end mig.“

„Ikke noget tøv!“ sagde moderen. „Lad mig nu se, at jeg er velopdragne børn. Kanske hun ikke er saa ilde, som hun har faaet ord for.“

„Men mama, jeg har ingen klæder, som jeg kan gaa i, naar jeg skal paa slottet!“

„Vi maa huske paa, at fordi om du faar lov til at komme paa slottet, er du derfor ingen adelsfrøken, men en lidens prestedatter. Din blaa kjole er fuldkommen pen nok, naar vi synter lidt paa den.“

Robert kom fremdeles med indvendinger og mente, at han ikke vilde besøge en saa stolt ting. Men i grunden havde han uhyre lyst til at komme en tur op paa slottet.

4. Børnene paa slottet.

De smaa hjendte, hvorledes deres hjerter bankede, da de den næste dag nærmede sig slottet, Marie i sin blaa kjole og Robert i sin sorte fløjelsjakke. Da de var fremme, førte en tjener dem straks opad slotstrappen, og da de kom op, traadte lorden selv ud for at tage imod dem. Robert havde hidtil havt en lidt trodsig mine; men han havde respekt

for lorden og hilst høflig. Den gamle adelsmand førte dem derpaa ind i et smukt værelse, hvor frøken Helene sad i en stol.

„Her er dine gjester“, sagde faderen, „nu maa du sørge for, at de ikke hæder sig hos dig.“

Helene var venligere, end de havde tænkt; men hun var dog fremdeles fornem af sig, og ikke som børn pleier at være lige overfor hverandre. Hun førte sine gjester ind i et andet værelse, hvor der var en overflod af det smukkeste legetøj, nogen kunde tænke sig.

(Sluttes.)

Kaptein og den bortrømte gut.

Slibet Cyprian, ført af kaptein John Alexander Strachar, forlod Liverpool torsdag den 13de oktbr. 1881 for at seile til Middelhavet. Ikke længe efter at det havde forladt havnen, reiste der sig en voldsom storm, som gik over til en sand orkan. Moret sørderbrødes, maskineriet kom i uslave, og slibet blev en bold for vind og bølger og blev drevet lige ind paa kysten af Carnarvonshire. Ombord paa det sjæbnesvængre slib var der i alt otte og tyve personer foruden en lidens gut, som havde skjult sig i lasten.

Før slibet grundstødte, blev redningsbælterne uddelte blandt mandskabet, og et beholdt kaptein Strachar til sig selv; alle sjøfolkene, den ene efter den anden havde skyret sig ud i den kogende brænding for at blive flynget ind til kysten, da det var den eneste udsigt til frelse for dem. Kaptein var blev paa slibet til det sidste, men var lige ved at følge de andres eksempel, da han pludselig fik sie paa den stakkars sjælvende og rykende gut, som rædselen havde drevet frem af sit sjul. Mangen en mand vilde have overladt ham til sin sjæbne og trøstet sig med, at han jo ikke havde haft noget at gjøre paa slibet; men den øde kaptein sagde ikke et vredt eller bebreidende

ord til den stakkars bortløbne, lille knegt. Han tog redningsbeltet, som var bestemt til ham selv, bandt det om guttens liv og sagde, at han skulle springe i sjøen. Han selv fulgte efter, men uden belte, og kjømpede en haard kamp for at frelse livet i de rasende vande. Gutten blev kastet paa land; men den brave kaptein omkom i braafjørne.

Var det ikke vidunderligt, at kapteinen gav sit liv for den lille, elendige flygtning? Hvilket udmerket billede er det ikke paa loren om en stedfortræder, om at en giver sit liv hen for en anden!

Jesus Kristus, Guds sør, forlod sin faders trone, tog et menneskes skikkelse paa sig og blev lydig indtil døden, ja indtil døden paa korset,— og hvorfor? For at frelse sine fiender. For hvem?

„Han døde for dig, han døde for mig,
Han døde for alle fra synden at fri.“

Han blev vor stedfortræder, for at vi, de fortalte, vi syndere, vi, hans fiender, skulle blive forløste ved hans dyrebare blod og indgaa til hans hærighed. Var der nogensinde en hærighed som hans?

Gud, faderen, elsker os og gav sin sør hen at dø for os.

Gud, sønnen, elsker os og led døden paa korset for os.

Gud, den helligaand, elsker os og er kommen for at gjensøde os, aand, sjæl og legeme.

Læser, foragt ikke denne vidunderlige hærighed. „Hvorledes skal vi undfly, der som vi ikke agter saa stor en salighed?“ (Hebr. 2, 3.)

Rig for et øieblik.

Skibet Britannia, som strandede paa Bragzilliens klippefulde kyst, havde ombord en del spanske dalere. I det haab at redde nogle blev nogle tønder, fyldte med mønter, bragt paa dæklet. Men skibet sank saa hurtigt,

at der var intet andet at gjøre end gaa i baadene og lade pengene tilbage. Den sidste baad var ved at støde fra skibet, da en officer sprang ombord for at se, om der muligt var nogen blevet tilbage. Til sin store forbauselse sandt han en mand, siddende med en haandøks i haanden, med hvilken han havde brudt pengetønderne aaben, og hvilken indhold han stapplede op omkring sig. „Hvad er det, du gjør?“ raaabte officeren; „fly for dit liv! ved du ikke, at skibet er lige ved at synke?“ „Lad skibet synke“, sagde manden; „jeg har levet som en fattig stakkar hele mit liv, og nu er jeg bestemt paa at dø som en rig mand.“ Officerens forestillinger var forgjøres; manden svarede kun ved at slaa løs paa tønden med øksen. Nogle faa minutter, og skibet opslugtes af bølgerne.

„Daare, hvilken daare!“ raaber læserne i munden paa hverandre. Ja, men hvad, om du var manden? Der er mange, som signer manden: de er bestemte paa at dø rigtig, det gaar med alt andet, som det vil; og mindst af alt tenker de paa, at der er stor fare for at fortabe sjælen i dette stræb. Og dog, læser, den eneste rigdom, som vi med glæde kan holde fast ogsaa i vor døds-time, er „Guds naades rigdom“ ved troen paa den eneste frelses, Jesus Kristus. Lad os sørge for, at denne rigdom bliver vor eiendom, før dødsmyret kommer. Den varer og giver trøst, ogsaa naar jordisk rigdom intet gavnner.

Sæt din lid til Herren.

Naar trængsel og nød berøver os alt andet, saa maa de dog lade os beholde Gud; ham kan de ikke tage fra os; nei, de fører ham endog nærmere til os. Thi naar alt er taget fra os, ogsaa vores gode gjerninger og fortjenester, saa lører vi først for alvor at sætte vor lid til Gud alene, og da begynner vi at blive salige i haabet.—[Luther.

Fra Japan.

(Med billede.)

Grods sine vulkaner og stormfulde kyster er Japan et mere end almindelig deeligt land med et herligt klima, en vacker natur og frugtbare marker. Dets talrige befolkning er anset for at være en begravet og meget lærerlysten nation, og ligesom chineserne er de bekjendte for sin flid og arbejdshed.

Allerede før japaneserne kom i berøring med europæerne, var de i besiddelse af betydelig oplysning og dannelses, og tog først venlig imod europæerne, da disse i midten af det 16de aarhundrede kom til deres land; kristne missionerer fandt med stort held begyndte sit arbejde; i kort tid lod en masse indfødt sig døbe, ja endog nogle prinser antog kristendommen, hvis tilhængere blev opgivet til at være omtrent en fjerdedels million. Men da udbød en blodig forfølgelse mod de kristne, som tilslut endte med deres fuldkomne tilintetgørelse i begyndelsen af det 17de aarhundrede. Under dødsstraf blev der forbudt enhver kristen at betræde riget; ja efterat japaneserne havde fordrevet portugiserne og myrdet alle indfødte kristne, udstedte de offentlige erklæringer om, at selv om kongen af Portugal eller „de kristnes gud“ overtraadte dette bud, skulde de høde med sit hoved derfor.

Først i 1853 lykkedes det amerikanerne at fåa twunget japaneserne, til atter at træde i forbindelse med de kristne lande, og siden 1872 har kristendommen frit funnet forkyndes paa øerne og har faaet en ikke ringe udbredelse samtidig med, at japaneserne irig har søgt at erhverve sig fundskaber og dannelses fra Europa; jernbaner, dampskibe og telegrafvæsen er allerede for en række aar siden kjendte og skattede ting i Japan.

Hedenstabet har dog selvfolgelig endnu stor udbredelse i landet, og særlig den lavere befolkning tilbeder sine gamle afgudsbilleder. Et saadant vil sees paa vort ene billede idag. Det hedder Daibutsu eller store Budha og staar i Kamakura i sydvest for Yokohama. Det er det mest bekjendte af alle afgudsbilleder i hele riget og har en hoide af $6\frac{1}{2}$ meter. For sammenlignings skyld vil vi omtale det store billede, som kong Nebukadnezar lod

opreise i Babylon, og som Daniels tre venner ikke vilde tilbede, hvorfor de blev fastede i en gloende ovn; om dette staar der, at det var seksti alen højt og seks alen bredt. Men ogsaa dette japanesiske afgudsbillede ser kjæmpemæssigt ud; det er jo saa højt, at man maa benytte stiger for at komme op paa det, og at almindelige mennesker i forhold til det bliver som smaa dverge. „Og dog er denne kjæmpe mere afmægtig end noget menneske; thi den er blot en stum sten, et afgudsbillede uden liv. Det har umaadelige øren, smykkede med pragtfulde ringe, men hører alligevel ikke. Og om aldrig saa megen rogelse eller andre gaver ofres paa alteret, eller bonner opsendes i hundredetal, det formaar alligevel ikke at høve sine arme til sine tilbederes hjælp og bistand.“

Oplosgning paa billedgaaden i nr. 32.

Så altid pent tilbords.

Bogstavgaader.

I.

2 3 4 er en kornsort. 1 2 3 5 bruges paa stofen. 2 7 11 12 6 og 3 8 8 7 er pigeabne. 9 10 11 12 er det godt at være. 8 3 og 5 6 er talord. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 er en by i Norge.

II.

4 5 4 5 bliver ofte sagt af born. 6 8 5 4 4 7 3 fører ovenpaa i huset. 8 5 4 er et hundevanu. 4 2 6 8 5 en by i Tyskland. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 en fjeldkjede i Mellemeuropa.

Anna Marie Olszen.